



स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

नांदेड— ४३१६०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY

NANDED-431606, MAHARASHTRA STATE, INDIA.

Established on 17th September 1994 - Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade



ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542

Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील सी.बी.सी.एस. पॅटर्नचा बी.ए.—संगीत—प्रथम वर्ष अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१६—१७ पासून लागू करण्याबाबत.

प रि प त्र क

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern नुसारचा खालील अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१६—१७ पासून लागू करण्यात येत आहे.

१) बी.ए. — संगीत — प्रथम वर्ष

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

‘ज्ञानतीर्थ’ परिसर,
विष्णुपुरी, नांदेड — ४३१ ६०६.
जा.क्र.: शैक्षणिक(१)/परिपत्रक/पदवी—सीबीसीएस
अभ्यासक्रम/२०१७—१८/८३६
दिनांक : १४.०८.२०१७.



स्वाक्षरित /—
उपकुलसचिव
शैक्षणिक (१—अभ्यासमंडळ) विभाग

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, शैक्षणिक विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.



**SWAMI RAMANAND TEERTH
MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED**

NEW SYLLABUS

MUSIC

Faculty of Social Science

B.A. First Year

Semester Pattern

{ Semester – I & II }

Choice Based Credit System {CBCS}

{ With Effective From June 2016 }

S. R. T. M. UNIVERSITY, NANDED
Choice Based Credit System {CBCS} Course Structure
Faculty of Social Science
Subject: - MUSIC B.A. First Year New Syllabus Semester Pattern.
Semester I & II
Effective from June 2016-2017

Semester	Core Course	Paper No.	Name Of Paper	Lecture/ Practical Per week	Total No Of Lectures/ Practical In One Semester	CA	ESE	Total Marks	Credits	
Semester I	CCMUS - TH	I	Indian Classical Music Vocal & Instrumental{TH}	4 TH	55	35	40	75	3	
	CCMUS - PR	II	Indian Classical Music Vocal & Instrumental {PR}	6 PR	84	--	75	75	3	
	Total --				10	139	35	115	150	6
	OR PAPER									
	CCMUS - TH	I	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {TH}	4 TH	55	35	40	75	3	
	CCMUS - PR	II	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {PR}	6 PR	84	--	75	75	3	
	Total --				10	139	35	115	150	6

Semester	Core Course	Paper No.	Name Of Paper	Lecture/ Practical Per week	Total No Of Lectures/ Practical In One Semester	CA	ESE	Total Marks	Credits	
Semester II	CCMUS - TH	III	Indian Classical Music Vocal & Instrumental {TH}	4 TH	55	35	40	75	3	
	CCMUS - PR	IV	Indian Classical Music Vocal & Instrumental {PR}	6 PR	84	--	75	75	3	
	Total --				10	139	35	115	150	6
	OR PAPER									
	CCMUS - TH	III	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {TH}	4 TH	55	35	40	75	3	
	CCMUS - PR	IV	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {PR}	6 PR	84	--	75	75	3	
	Total --				10	139	35	115	150	6

Note :-

1. CC MUSI : Core Course of Music
2. PR : Practical {One Practical Periods One Hour }
3. TH : Theory
4. CA : Continuous Assessment
5. ESE : End Of Semester Examinations
6. SEC : Skill Enhancement Course
7. Paper {Elective} Transfer of Credit as Per Student Choice.
8. 20 Marks for Test & Record Book (प्रात्यक्षिक वही){ 10+10= 20 }
9. 15 Marks for Tutorial/ Seminar

S. R. T. M. UNIVERSITY, NANDED
CBCS - Choice Based Credit System
Subject: - MUSIC B.A. First Year New Syllabus Semester Pattern.
Semester I & II
Effective from June 2016-2017

Semester - I

Paper No.	Title of Paper	Internal Mark {CA}	External Marks End Semester Exam {ESE}	Total Marks {CA +ESE}
I	Indian Classical Music Vocal & Instrumental {TH}	35	40	75
II	Indian Classical Music Vocal & Instrumental {PR}	--	75	75
OR PAPER				
I	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {TH}	35	40	75
II	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {PR}	--	75	75

Semester - II

Paper No.	Title of Paper	Internal Mark {CA}	External Marks End Semester Exam {ESE}	Total Marks {CA +ESE}
III	Indian Classical Music Vocal & Instrumental {TH}	35	40	75
IV	Indian Classical Music Vocal & Instrumental {PR}	--	75	75
OR PAPER				
III	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {TH}	35	40	75
IV	Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {PR}	--	75	75

MUSIC
New Syllabus
B.A. I Year
Semester - I, Paper - I, Theory
Name Of Paper:- Indian Classical Music Vocal & Instrumental {TH}
 i s j p s u k o % & H k k j r h ; ' k k L = h ; | x h r x k ; u 1/4 d B 1/2 o | j o k | 1/4 y s [k h @ ' k k L = 1/2

Credit :- 3	Periods :- 55	Mark : 75
Internal Mark :- 35	End Of Semester Exam :- 40	

	Periods	Mark
<p>i d j . k 1 y s</p> <p>पेपर दोन मध्ये दिलेल्या सर्व रागांची शास्त्रीय माहिती. व छोट्याख्याल, सरगमगीत पं. वि. ना. भातखंडे स्वरलीपीमध्ये लिहिण्याचा सराव.</p>	14	10
<p>i d j . k 2 j s</p> <p>1 1/2 0; k [; k @ d Y i u k</p> <p>1) कला- ललितकला, 2) संगीत 3) ध्वनी 4) नाद 5) श्रुती 6) स्वर 7) सप्तक 8) वर्ज्यस्वर 9) ताल 10) अलंकार 11) वादीस्वर - संवादीस्वर 12) अनुवादीस्वर 13) न्यास-विन्यास 14) थाट 15) राग 16) आरोह-अवरोह 17) पकड 18) स्थाई-अंतरा. 2 1/2 पं. वि.ना. भातखंडे यांच्या स्वरलिपीचा संपूर्ण परीचय</p>	14	10
<p>i d j . k 3 j s x h r i d k j k p h e k f g r h -</p> <p>1) ख्याल 2) सरगमगीत 3) लक्षणगीत 4) तराणा 5) धृपद 6) धमार 7) टप्पा 8) होरी</p>	14	10
<p>i d j . k 4 o s p j h =</p> <p>1) स्वामी हरीदास 2) अमीर खुसरो 3) मिया तानसेन 4) पं. वि.ना. भातखंडे</p>	13	10

MUSIC
New Syllabus

B.A. I Year, Semester - I, Paper - II, Practical.

Name Of Paper:- Indian Classical Music Vocal & Instrumental {PR}

i s j p s u k o % & H k k j r h ; ' k k L = h ; l x h r x k ; u 1 / 2 d B 1 / 2 o l j o k | 1 / 4 i k R ; { k h d @ f 0 ; k R e d 1 / 2

Credit :- 3	Periods :- 84	Mark : 75
Internal Mark :- No Internal Mark	End Of Semester Exam :- 75	

i d j . k 1 y s

Periods Mark

vy d k j -

20 15

शुद्ध स्वरांचे वेगवेगळे दहा अलंकार गाणे / सुरवाद्यासाठी वाजविणे
व गायन करत असतांना अथवा सूरवाद्यावर वाजत असतांना ओळखणे

आरोह : – सा रे ग म प ध नि सां

अवरोह : – सां नि ध प म ग रे सा

आरोह : – सासा रेरे गग मम पप धध निनि सांसां

अवरोह : – सांसां निनि धध पप मम गग रेरे सासा

आरोह : – सासासा रेरेरे गगग ममम पपप धधध निनिनि सांसांसां

अवरोह : – सांसांसां निनिनि धधध पपप ममम गगग रेरेरे सासासा

आरोह : – सारेग रेगम गमप मपध पधनि धनिसां

अवरोह : – सांनिध निधप धपम पमग मगरे गरेसा

आरोह : – सारेसारे ग, रेगरेग म, गमगम प, मनमन ध, पधपध नि,
धनिधनि सां

अवरोह : – सांनिसांनि ध निधनिध प, धपधप म पमपम ग, मगमग रे,
गरेगरे सा.

आरोह : – सारेगमप रेगमपध गमपधनि मपधनिसां

अवरोह : – सांनिधपम निधपमग धपमगरे पमगरेसा.

आरोह : – सारेग सारेगम, रेगम रेगमप, गमप गमपध, मपध मपधनि,
पधनि पधनिसां

अवरोह : – सांनिध सांनिधप, निधप निधपम, धपम धपमग, पमग पमगरे,
मगरे मगरेसा.

आरोह : – सारेगम, रेगमप, गमपध, मपधनि, पधनिसां

अवरोह : – सांनिधप, निधपम, धपमग, पमगरे, मगरेसा.

आरोह : – सासा सारेगम, रेरे रेगमप, गग गमपध, मम मपधनि,
पप पधनिसां

अवरोह : – सांसां सांनिधप, निनि निधपम, धध धपमग, पप पमगरे,
मम मगरेसा.

आरोह : – साग रेम गप मध पनि धसां

अवरोह : – सांध निप धम पग मरे गसा

i dj .k 2 js

25

20

jkxKku

खालील रागांच्या वैशिष्ट्यांसह संपुर्ण शास्त्रीय माहिती,
आरोह अवरोह पकड, रागाच्या आरोह-अवरोहाचे सरळ सहज सोपे
चार अलंकार, एक छोटाख्याल गाता / वाजविता येणे आवश्यक आहे.

- 1) राग अल्हैया बिलावल, 2) राग भूपाली,(भुप) 3) राग दुर्गा,
- 4) राग खमाज 5) राग देस.

i dj .k 3 js

15

13

प्रकरण दोन मधील कुठल्याही रागामध्ये एक लक्षणगीत, एक
सरगम, व एक तराणा गाता येणे / वाजविता येणे आवश्यक आहे.

i dj .k 4 Fks

12

12

वंदे मातरम् व जन गण मन व स्वागतगीत यापैकी कुठलेही
दोन गीत गाता येणे / वाजविता येणे आवश्यक आहे.

i dj .k 5 os

12

15

rkyKku-

खालील तालांच्या वैशिष्ट्यांसह संपुर्ण शास्त्रीय माहिती,
तसेच खालील ताल हातावर टाळी देवून म्हणता येणे आवश्यक आहे.
वरिल तालांचे सर्वसाधारण ठेके तबल्यावर वाजत असतांना ओळखणे
व लिहिता येणे आवश्यक आहे.

- 1) ताल तिनताल (त्रिताल) 2) ताल दादरा 3) ताल झपताल
- 4) ताल केरवा 5) ताल एकताल 6) ताल चौताल.

OR PAPER

MUSIC New Syllabus B.A. I Year,

Semester - I, Paper - I, Theory .

Name Of Paper:- Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {TH}

Credit :- 3	Periods :- 55	Mark : 75
Internal Mark :- 35	End Of Semester Exam :- 40	

i dj .k 1 ys

Periods Mark

0; k[; k-

14 10

- 1) मात्रा 2) ताल 3) सम 4) खाली/काल 5) विभाग/खंड 6) आवर्तन
- 7) संगीत 8) नाद 9) स्वर 10) लय 11) बोल 12) ठेका 13) किस्म
- 14) कायदा 15) मुखडा 16) तिहाई 17) दुगुन 18) तिगुन 19) चौगुण
- 20) तुकडा

i dj .k 2 js

14 10

1½ l dYi .kk-

- 1) कायदा 2) रेला 3) परण व परणचे प्रकार
- 4) चक्रदार व चक्रदारचे प्रकार
- 2½ तबला व पखवाजाची सचीत्र मीहीती.

i dj .k 3 Fks

14 10

पं. वि. ना. भातखंडे यांच्या ताललीपीचा संपूर्ण अभ्यास.

i dj .k 4 os pjh=-

13 10

- 1) पं. सामता प्रसाद 2) उ. अहमदजान थिरकवा
- 3) उ. अल्लारखा 4) उ. हबीबुद्दीन.

MUSIC
New Syllabus
B.A. I Year

Semester - I, Paper - II, Practical.

Name Of Paper:- Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {PR}

Credit :- 3	Periods :- 84	Mark : 75
Internal Mark :- No Internal Mark	End Of Semester Exam :- 75	

i dj.k 1 ys	Periods	Mark
तबला / पखवाज या वाद्यावर वाजविले जाणारे वर्ण, व तबला / पखवाजावर हाताची ठेवण कशी असावी याची संपुर्ण क्रियात्मक महीती. 1) तबला / पखवाज या वाद्यावर उजव्या हाताने वाजविले जाणारे वर्ण. 2) तबला / पखवाज या वाद्यावर डाव्या हाताने वाजविले जाणारे वर्ण. 3) तबला / पखवाज या वाद्यावर दोन्ही हाताने वाजविले जाणारे वर्ण.	20	15
i dj.k 2 js	25	20
खालील तालांमध्ये एक तिट, व एक तिरकीटचा कायदा चर-चार पलटयासह व तिहाई 1) ताल तिनताल (त्रिताल) 2) झपताल		
i dj.k 3 js	15	13
खालील तालांमध्ये त्यासमोर दर्शविलेला विस्तार आवश्यक 1) एकताल :- बेदम तिहाई, दमदार तिहाई 2) रूपक :- सात मात्रेचे दोन तुकडे व एक मुखडा 3) केरवा व दादरा तालामध्ये चार-चार लग्गी.		
i [kakt		
1) धमार :- दोन तुकडे, मुखडे, तिहाई. 2) सूलताल :- दोन परण, एक कायदा. 3) चौताल :- एक परण, एक चक्रदार, एक बारा मात्रेचा तुकडा.		
i dj.k 4 Fks	12	12
प्रकरण 1,2,3 मध्ये दिलेलेसर्व ताल व त्यातील रचना हातावर टाळी देवून म्हणता येणे व पढंत करता येणे आवश्यक आहे.		
i dj.k 5 os	12	15
तबला / पखवाजाच्या विविध अंगांची माहीती.		

MUSIC
New Syllabus
B.A. I Year,
Semester - II, Paper - III, Theory .
Name Of Paper:- Indian Classical Music Vocal & Instrumental {TH}
 i s j ps uko %& Hkkj rh; 'kkL=h; l æhr dB o l g ok | ¼ys[kh@'kkL=½

Credit :- 3	Periods :- 55	Mark : 75
Internal Mark :- 35	End Of Semester Exam :- 40	

	Periods	Mark
<p>i dj .k 1 ys</p> <p>पेपर चार मध्ये दिलेल्या सर्व रागांची शास्त्रीय माहिती. व छोटयाख्याल, सरगमगीत, लक्षणगीत पं. वि. ना. भातखंडे स्वरलीपीमध्ये लिहिण्याचा सराव.</p>	14	10
<p>i dj .k 2 js</p> <p>1½ 0; k[; k@ l dYi uk 1) आलाप 2) तान 3) जाती 4) ताल 5) मात्रा 6) विभाग—खंड. 7) सम 8) काल—खाली 9) आवर्तन 10) ग्रह 11) पुर्वांग—उत्तरांग 12) वक्रस्वर 13) मिंड 14) कणस्वर 15) गानसमय. 2½ पं. वि. दि. पलुस्कर यांच्या स्वरलिपीचा संपूर्ण परीचय</p>	14	10
<p>i dj .k 3 js xhri djkph ekfgrh-</p> <p>1) लोकगीत 2) लावणी 3) पोवाडा 4) वासुदेव 5) गोंधळ 6) धृपद 7) गौळण 8) भारूड.</p>	14	10
<p>i dj .k 4 os pjh=-</p> <p>1) गोपाल नायक 2) जयदेव 3) त्यागराज 4) पं. वि. दि. पलुस्कर.</p>	13	10

MUSIC
New Syllabus,
B.A. I Year,
Semester - II, Paper - IV, Practical.
Name Of Paper:- Indian Classical Music Vocal & Instrumental {PR}
 i s j p s u k o % & H k k j r h ; ' k k L = h ; l æ h r d B o l j o k | ¼ i k R ; { k h d @ f Ø ; k R e d ½

Credit :- 3	Periods :- 84	Mark : 75
Internal Mark :- No Internal Mark	End Of Semester Exam :- 75	

i d j . k 1 y s	Periods	Mark
vy d k j -	20	15

शुद्ध स्वरांचे वेगवेगळे अलंकार गाणे / सुरवाद्यासाठी वाजविणे
 व गायन करत असतांना अथवा सूरवाद्यावर वाजत असतांना ओळखणे

आरोह : – सारेसा रेगरे गमग मपम पधप धनिध निसांनि सारेंसां
 अवरोह : – सांनिसां निधनि धपध पमप मगम गरेग रेसारे सांनिसा

आरोह : – सागरेसा रेमगरे गपमग मधपम पनिधप धसांनिध निरेंसांनी सांगरेंसां
 अवरोह : – सांधनिसां निपधनी धमपध पगमप मरेगम गसारेग रेनिसारे साधनिसा

आरोह :- सारे रेग गम मप पध धनि निसां
 अवरोह :- सांनि निध धप पम मग गरे रेसा

आरोह :- सारेसाग रेगरेम गमगप मपमध पधपनि धनिधसां
 अवरोह :- सांनिसांध निधनीप धपधम पमपग मगमरे गरेगसा

आरोह :- सारेगरेसा रेगमगरे गमपमग मपधपम पधनिधप धनिसांनिध
 निसारेंसांनि सारेंगरेसा
 अवरोह :- सांनिधनिसां निधपधनी धपमपध पमगमप मगरेगम गरेसारेग
 रेसांनिसा सांनिधनिसा

आरोह :- सारेसा सारेगरेसा सारेगमगरेसा सारेगमपमगरेसा
 सारेगमपधपमगरेसा सोगमपधपनिधपमगरेसा
 सारेगमपधनिसांनिधपमगरेसा
 अवरोह :- सांनिसां सांनिधनिसां सांनिधपधनिसां सांनिधपमपधनिसां
 सांनिधपमगमपधनिसां सांनिधपमगरेगमपधनिसां
 सांनिधपमगरेसारेगमपधनिसां

आरोह :- सा सारे सारेग सारेगम सारेगमप सारेगमपध
 सारेगमपधनि सारेगमपधनिसां
 अवरोह :- सां सांनि सांनिध सांनिधप सांनिधपमग
 सांनिधपमगरे सांनिधपमगरेसा

आरोह :- सा रेसा गरेसा मगरेसा पमगरेसा धपमगरेसा
निधपमगरेसा सांनिधपमगरेसा
अवरोह :- सां नीसां धनिसां पधनिसां मपधनिसां गमपधनिसां
रेगमपधनिसा सारेगमपधनिसां.

आरोह :- सारेसारेगरेगरेसारेसारेग, रेगरेगमगमगरेगरेगम,
गमगमपमपमगमगमप, मपमपधपधपमपमपध,
पधपधनिधनिधपधपधनि, धनिधनिसांनिसांनिधनिधनिसां
अवरोह :- सांनिसांनिधनिधनिसांनिसांनिध, निधनिधपधपधनिधनिधप,
धपधपमपमपधपधपम, पमपमगमगमपमपमग,
मगमगरेगरेगमगमगरे, गरेगरेसोसोगरेगरेसा.

आरोह :- सारेगसारेगसारे-सागरेगसारेग, रेगमरेगमरेग-रेमगमरेगम,
गमपगमपगम-गपमपगमप, मपधमपधमप-मधपधमपध,
पधनीपधनीपध-पनीधनीपधनी, धनीसांधनीसांधनी-धसांनीसांधनीसां
अवरोह:- सांनीधसांनीधसांनी-सांधनीधसांनीध, नीधपनीधपनीध-नीपधपनीधप,
धपमधपमधप-धमपमधपम, पमगपमगपम-पगमगपमग,
मगरेमगरेमग-मरेगरेमगरे, गरेसागरेसागरे-गसारेसागरेसा.

i dj .k 2 js
j kx Kku

25 20

खालील रागांच्या वैशिष्ट्यांसह संपुर्ण शास्त्रीय माहिती,
आरोह अवरोह पकड, रागाच्या आरोह-अवरोहाचे सरळ सहज सोपे
चार अलंकार, एक छोट्याख्याल गाता / वाजविता येणे आवश्यक आहे.
1) राग यमन 2) राग काफ़ी 3) राग वृंदावनी सारंग,
4) राग भैरव 5) राग भैरवी.

i dj .k 3 js

15 13

प्रकरण दोन मधील कुठल्याही रागामध्ये एक लक्षणगीत, एक
सरगम, व एक तराणा व एक धृपद यापैकी कुठलेही दोन गीत प्रकार
गाता येणे / वाजविता येणे आवश्यक आहे.

i dj .k 4 Fks

12 12

एक भजन, अथवा सुगमगीत (भावगीत) किंवा
एक लोकगीत यापैकी कुठलेही एक गीत गाता
येणे आवश्यक आहे

i dj .k 5 os rky Kku-

12 15

खालील तालांच्या वैशिष्ट्यांसह संपुर्ण शास्त्रीय माहिती,
तसेच खालील ताल हातावर टाळी देवून म्हणता येणे आवश्यक आहे.
वरिल तालांचे सर्वसाधारण ठेके तबल्यावर वाजत असतांना ओळखणे
व लिहिता येणे आवश्यक आहे.

1) ताल तिनताल (त्रिताल) विलंबित 2) ताल रूपक 3) ताल तेवरा
4) ताल चौताल 5) ताल एकताल – विलंबित 6) ताल भजनी ठेका.

OR PAPER

MUSIC

New Syllabus

B.A. I Year,

Semester - II, Paper - III, Theory .

Name Of Paper:- Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {PR}

i s j ps uko %& Hkkj rh; 'kkL=h; l æhr rcyk o i [kokt vou/n ¼ys[kh@' kkL=½

Credit :- 3	Periods :- 55	Mark : 75
Internal Mark :- 35	End Of Semester Exam :- 40	

i dj .k 1 ys	Periods	Mark
पेपर II व IV मध्ये दिलेले सर्व ताल व त्यातिल विविध रचना पं.वि.ना.भातखंडे ताललीपीमध्ये लिहता येणे हातावर टाळी देवून म्हणता येणे आवश्यक आहे.	14	10
i dj .k 2 js	14	10
1) खालील संकल्पनांची संपुर्ण माहिती. 1) उठान 2) पेशकार 3) कायदा 4) पलटा 5) रेला 6) लग्गी 7) मोहरा. 2½ तबला / पखवाज उत्पत्ती पासून ते वर्तमान काळापर्यंतचा इतिहास.		
i dj .k 3 Fks	14	10
पं. वि. दि. पलुस्कर ताललीपीचा संपुर्ण अभ्यास.		
i dj .k 4 os pjh=	13	10
1) पं. कठे महाराज 2) पं. राम सहायजी. 3) उ. करामतुल्ला खा. 4) पं. पुरुषोत्तम दास पखवाजी.		

MUSIC
New Syllabus,
B.A. I Year,

Semester - II, Paper - IV, Practical.

Name Of Paper:- Indian Classical Music Tabla / Pakhawaj Percussion {PR}

Credit :- 3	Periods :- 84	Mark : 75
Internal Mark :- No Internal Mark	End Of Semester Exam :- 75	

i dj .k 1 ys	Periods	Mark
खाली दिलेल्या तालांमध्ये कंसांमध्ये दिलेल्या वर्णनाप्रमाणे 20 दहा मीनीट स्वतंत्र तबला / पखवाज वादन करणे आवश्यक आहे. (उठान, पेशकार, कायदा, तुकडा, मुखडा, रेला, परण, चक्रदार, तिहाई –बेदम दमदार.)	20	15
तबला :- तिनताल, झापताल, एकताल, रूपक.		
पखवाज :- चौताल, सुलताल, धमार.		
i dj .k 2 js	25	20
केरवा व दादरा तालामध्ये लग्गी – लडीचे पाच मिनिट वादन करणे आवश्यक आहे.		
i dj .k 3 js	15	13
ताल तिनताल, ताल झापताल, ताल एकताल, ताल रूपक या तालांमध्ये एक चतस्र जातीचा कायदा चार पलटयासह. व एक धिरधिर चा रेला चार पलटयासह. करणे आवश्यक आहे.		
i dj .k 4 Fks	12	12
प्रकरण 1,2,3 मध्ये दिलेलेसर्व ताल व त्यातील रचना हातावर टाळी देवून म्हणता येणे व पढंत करता येणे आवश्यक आहे.		
i dj .k 5 os	12	15
समान मात्रा असणा-या वेगवेगळ्या तालांचा तुलनात्मक अभ्यास.		

- 1) रूपक – प तो – तेवरा 2) झापताल– सुलताल – फरदोस्त.

Suggested Reading.

- 1) हिन्दुस्तानी संगीत पध्दती – क्रमिक पुस्तक मालिका भाग 1 ते 6 – पं.वि.ना.भातखंडे.
- 2) क्रमिक आलाप तान – भाग 1 ते 4– पं.वि.ना.भातखंडे.
- 3) पं.वि.ना.भातखंडे सरगमगीत संग्रह– – पं.वि.ना.भातखंडे.
- 4) क्रमिक पुस्तक मालिका सर्व खंड – पं.वि.ना.भातखंडे.
- 5) संगीत विशारद – वसंत डॉ. लक्ष्मीनारायण गर्ग.
- 6) राग विशारद भाग 1 ते 2 – डॉ. लक्ष्मीनारायण गर्ग.
- 7) संगीत शास्त्र – भगवतशरण शर्मा.
- 8) संगीत शास्त्र – डॉ. जगदीशसहाय कुलश्रेष्ठ.
- 9) भारतीय संगीत का इतिहास – भगवतशरण शर्मा.
- 10) संगीत निबंधावली डॉ. लक्ष्मीनारायण शर्मा.
- 11) निबंध संगीत – डॉ. लक्ष्मीनारायण शर्मा.
- 12) राष्ट्रीय संगीत – डॉ. लक्ष्मीनारायण शर्मा
- 13) संगीत भारतीय अंक – डॉ. लक्ष्मीनारायण शर्मा
- 14) ताल प्रकाश – भगवतशरण शर्मा.
- 15) तबलेपर दिल्ली और पूरब – पं.सत्यनारायण वशिष्ठ
- 16) कायदा और पेशकार – पं.सत्यनारायण वशिष्ठ
- 17) ताल बोध – कालीचरन गौड़
- 18) ताल तरंग – प्रा.एस.व्ही.शिंदे.
- 19) बॉसुरी शिक्षा – सी.एल.श्रीवास्तव. "विजय".
- 20) अभिनव गीतांजलि भाग 1 ते 5 – पं.रामाश्रय झा. "रामरंग"
- 21) अभिनव गीत मंजरी भाग 1 ते 3 – श्रीकृष्णनारायण रातंजनकर
- 22) राग दर्पण – भाग 1 ते 3 – पं. जगदीश नारायण पाठक.
- 23) राग परीचय भाग 1 ते 4 – प्रो. हरिश्चन्द्र श्रीवास्तव.
- 24) पखवाज और तबला के घराने एवं परंपराएँ – डॉ. आबान ए. मिस्त्री.
- 25) ताल – शास्त्र परीचय भाग 1 डॉ. मनोहर भालचन्द्रराव मराठे.
- 26) Musical Instrument Of The World – Angil & Jodhi.
- 27) The Music and Musical Instruments Of Southern Indian And Deccan – C.R.Day.
- 28) Musical Instrument Of india – S. Bandyopadhyaya
- 29) प्रविण प्रवाह & प्रो. हरिश्चन्द्र श्रीवास्तव.
- 30) प्रभाकर प्रश्नोत्तर – प्रो. हरिश्चन्द्र श्रीवास्तव.

- 31) **A Historical Study of Indian Music – Swami Prajnanananda.**
- 32) **Hindusstani Music – Ashok D. Ranade.**
- 33) तबला – अरविंद मुळगांवकर
- 34) हार्मोनियम – प्रा. आर. आर. इंगळे.
- 35) संगीत शास्त्र विजयिनी – डॉ. नारायण मंगरूळकर.
- 36) रागदारी संगीतातील सौंदर्यस्थळे – रांचना भडकमकर.
- 37) संगीत शास्त्राचे गाईड. अरविंद गजेंद्रगडकर.
- 38) भारतीय संगीतातील घराणी आणि चरीत्र – डॉ. नारायण मंगरूळकर.
- 39) संगीत निबंध संग्रह – हरिश्चंद्र श्रीवास्तव.
- 40) संगीत शास्त्र परिचय – मधुकर गोडसे.
- 41) हिंदुस्थानी शास्त्रीय संगीतातील प्रतिभावंत – किरण फाटक.
- 42) संगीत विचार – अशोक दा. रानडे.
- 43) संगीतायण – मीमा जौहरी.
- 44) संगीत शास्त्र परीचय – मोहना मार्लिकर.
- 45) ख्याल गायन शैली, विकसित आयाम – सत्यवती शर्मा.
- 46) संगीत निबंध संग्रह – प्रो. हरिश्चन्द्र श्रीवास्तव.
- 47) घरंदाज गायकी – वा.ह.देशपांडे.
- 48) संगीत शिक्षण श्री.सत्य प्रकाश पाराशर व श्रीमती मिथलेश कुमारी.
- 49) **Musical Instruments – B.C.Deva.**
- 50) हार्मोनियम – अनंत वि बेडेकर.
- 51) भारतीय वाद्यांचा इतिहास – ग.ह.तारळेकर.
- 52) मला उमगलेला तबला – श्री. अनंत लेले.
- 53) बांसुरी गाइड – मुकेश कुमार गर्ग.
- 54) स्ट्रॅविन्सस्कीचे सांगीतिक सौंदर्यशास्त्र – अशोक दामोदर रानडे.

* * * * *